

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Sommer 2024
Institution	VUC Vest
Uddannelse	HFe
Fag og niveau	Historie B
Lærer(e)	Morten Juncher Lysdahlgaard
Hold	13HI0B11

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Danmarkshistorien ca. 1800-2000
Titel 2	Historisk kildekritik og metode
Titel 3	Menneskesynets udvikling i en europæisk kontekst, med særligt fokus på perioden mellem 1500-1900.
Titel 4	Verdenshistorie med fokus på perioden efter år 1900
Titel 5	Sydafrika
Titel 6	Vikingetiden i Danmark og Historiebrug
Titel 7	Historieopgave

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 1	Danmarkshistorien ca. 1800-2000
Indhold	<p>Peter, Knud Ryg Olsen og Olaf Søndberg 2006. <i>Grundbog til danmarkshistorien</i> (i-bog). Århus: Systime, kapitlerne 6-11 samt kilderne:</p> <p>kilde 6.2 "Landbrugets omlægning - Fæstebøndernes syn på udskiftning og udflytning (1772-1774)"</p> <p>Kilde 6.3 "Politisk omvæltning – Orla Lehmanns tale ved et bondemøde "(1841)</p> <p>Kilde 6.5 Politisk omvæltning – Situationen i Tyskland (1848)</p> <p>Kilde 7.2 "Industrialisering - Andelsmejerier (1885)"</p> <p>Kilde 8.1 "Ove Rode: Gimletalen"(1916)</p> <p>Kilde 8.4 "Kanslergadeforliget" (1933)</p> <p>Kilde 8.5 "Kæmp for alt hvad du har kært" (1945)</p> <p>Kilde 9.2 "Vi tjener mere" (1958)</p> <p>Kilde 9.4 "Argumenter for EF" (1971)</p> <p>Kilde 9.5 "Argumenter imod EF (1971)</p> <p>Auken, Kirsten mfl. (1954): <i>Familien lever</i></p> <p>Christian VIII's sidste vilje (oprindelse ukendt)</p> <p>Christensen, Millschou (1907): <i>Om børnearbejde</i></p> <p>Huitfeldt, Mathias Wilhelm von (1771): <i>Fæstebrev fra Clausholm, 16. Juli 1771</i></p> <p>Sangtekster: "Dengang jeg drog afsted" (Peter Faber 1848), "We Will All Go Together When We Go" (Tom Lehrer, 1958), "Før vi fik bil" (Cirkusrevyen 1965), "Summertime Blues" (Eddie Cochran, 1958), "Arrivederci Franz" (Birthe Kjær, 1980), "Økonomisk demokrati" (Røde Mor, 1973) "Jeg vil bo på vesterbro" (Teddy, Chano, Jan og John, 1972)</p> <p>Bjørklund, Oddvar, Haakon Holmboe og Anders Røhr 1961. <i>Politikens historiske atlas</i>. København: Politikens Forlag, kort 98 og 101.</p> <p>Lindeberg, Lars 1966. <i>De så det ske</i>. København: Skrifola, kilde 64 – Vist putte-de vi ikke rotter i spegepølsen.</p> <p>Tale Anders Fogh Rasmussen, 29. August 2003 (uddrag)</p> <p>Mogens Glistrup i Focus (1971): https://www.youtube.com/watch?v=aDfjsoCqzv4</p> <p>Historien om Danmark, DR, episode 8 + 9</p> <p>Valgplakater og propaganda ved folkeafstemningen i Mellemslesvig i 1920: https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/valgplakater-og-propaganda-ved-folkeafstemningen-i-mellemslesvig-i-1920</p> <p>"24 timer vi aldrig glemmer" DR. (2009) https://www.youtube.com/watch?v=IPv-LjCSMgE&t=2368s</p>

	<p>”100 års indvandring” episode 5, DR (2003)</p> <p>Mogens Glistrup fremmeddebat på TV3 (1997) - https://www.youtube.com/watch?v=OBeZdOWiReE&t=1s</p>
Omfang	22% uddannelsestid
Særlige fokus-punkter	<ul style="list-style-type: none"> • Dansk historie og identitet • Forandringer i styreformer fra enevælde til demokrati • Erhvervsmæssige og demografiske ændringer i danskerne livsmønstre og livsstil. • Nationale og internationale konflikter og samarbejdsrelationer • Forståelse for ”de fire gamle partiers” ideologier. • Forståelse for de historiske muligheder og tanker bag etableringen af den danske velfærdsstat og dennes påvirkning på danskernes levevis. • Forståelse for årsagerne til og effekten af indvandringen fra ikke-vestlige lande til Danmark efter midten af 1960’erne • At være i stand til at redegøre for centrale udviklingslinjer i Europas og verdenshistorien • Forståelse for globaliseringens betydning for danskernes identitet. • reflektere over samspillet mellem fortid, nutid og fremtid, samt over mennesket som historieskabt og historieskabende • opnå indsigt i hvordan historiefaget kan medvirke til at forstå og løse problemer i nutiden • formidle og remedier historiefaglige problemstillinger skriftligt, og begrunde de formidlingsmæssige valg
Væsentligste arbejdsformer	Selvstændigt arbejde / Inddragelse af IT / Skriftlig formidling

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 2	Historisk kildekritik og metode
Indhold	<p>Frederiksen, Peter, Knud Ryg Olsen og Olaf Søndberg 2006. Grundbog til danmarkshistorien (i-bog).</p> <p>- Historisk metode og materialekritik + Historisk billedanalyse</p> <p>Kilder:</p> <p>- Cornelius, Victor (1976). Fra St. Croix til Nakskov, s. 22-27 - Sorte børn i København 1905, fra: http://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/sorte-boern-i-koebenhavn-1905/</p> <p>- Statsminister Lars Løkke Rasmussens nytårstale 2017 - tekst fra http://www.stm.dk/_p_14467.html og https://www.youtube.com/watch?v=ikdkuT2UhIw</p> <p>- Scherrebeck, Emil Eggert. Det var en god tid for Danmark. Information d. 19.01.2015.</p> <p>- Litografi 1839 efter tegning af Thomas Christian Sabroe. Fra Det Kongelige Bibliotek. Byen Christiansted på Sankt Croix set fra søsiden med fæstningen Christiansværn placeret centralt i billedet.</p> <p>- Forside på Bladet Klods Hans nr. 14, 1917. ”Den rige Mister Wilson”. Tegnet af: Alfred Schmidt.</p> <p>- Forordning om negerhandlen, d. 16 marts 1792. fra: http://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/forordning-om-negerhandelen-1792/</p> <p>- Skilt fra de vestindiske øer med skriften: ”Historisk dansk kirkegaard -Historical Danish Cemetery”.</p>
Omfang	5%
Særlige fokus-punkter	<ul style="list-style-type: none"> • Introduktion til kildekritik og metode. • Kursisterne skal kunne anvende kildekritiske og historisk metode i vurderingen af en historisk problemstilling • Kursisten skal kunne identificere de værdier som ligger til grund for andres udsagn. • Desuden argumentere for et synspunkt på et historiefagligt grundlag • reflektere over samspillet mellem fortid, nutid og fremtid, samt over mennesket som historieskabt og historieskabende • anvende metodisk-kritiske tilgange til at udvælge og analysere historisk materiale, herunder eksempler på brug af historie • formidle og remediere historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt, og begrunde de formidlingsmæssige valg
Væsentligste arbejdsformer	Selvstændigt arbejde / Skriftlig formidling

[Retur til forside](#)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 3	Menneskesynets udvikling i en europæisk kontekst, med særligt fokus på perioden mellem 1500-1900.
Indhold	<p>Arvidsson, Håkon og Tove Elisabeth Kruse (1999). <i>Europa 1300-1600</i>. Frederiksberg: Roskilde universitetsforlag s. 21-28.</p> <p>Bryld, Carl-Johan 2010. Verden før 1914 – i dansk perspektiv (i-bog). Århus: Systime A/S.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kap 5 - Renæssance og reformation 1400-1648 - Stop ved ”Religionskrige og storpolitisk magtkamp 1500-1609” (ikke inkluderet) • Kap 7 - Enevælde og oplysning - Læs følgende: ”Den franske enevælde - model for Europa” (uden underafsnit): ”England - det indskrænkede kongedømme” samt hele afsnittet ”Oplysningssidéerne: Fornuft og frihed.” med underafsnit. • Kap 8 - Revolutionernes epoke - Læs følgende: ”Den franske revolution 1789” med underafsnit. ”Fra kongedømme til republik 1789-1792” med underafsnit. ”Fra republik til kejserdømme” med underafsnittet. + ”Rædselsherredømmet 1793-1794” undlad resten af kapitlet. <p>Kilder:</p> <p>Verden før 1914, kapitel 5</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pico della Mirandola, 1486. • Erasmus af Rotterdam: Dårskabens pris, 1509. • Leonardo da Vinci om menneskets anatomi. • Verdensbilledet: Aristoteles og Copernicus • Martin Luther på rigsdagen i Worm 1521”. <p>Verden før 1914, kapitel 8</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ludvig d. 16. indkalder stænderne, 1789. • Menneskerettighedserklæringen 26. august 1789 <p>Billede: Fransk smædeskrift: <i>Det patriotiske bordel</i> (opr. <i>Bordel patriotique</i>), 1791.</p> <p>Supplerende:</p> <p>Den sorte skole - Reformationen: https://www.youtube.com/watch?v=yFvwwBliOAI</p> <p>Oversimplified - The French Revolution: https://www.youtube.com/watch?v=8qRZcXIODNU</p>
Omfang	11% uddannelsestid
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> • Renæssance - kunst, kultur, videnskab • Reformation - Luther • Enevælde - Fransk • Oplysningstid • Fransk revolution • formulere historiske problemstillinger og relatere disse til kursisternes egen tid • formidle og remediere historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt, og begrunde de formidlingsmæssige valg
Væsentligste arbejdsformer	Selvstændigt arbejde Inddragelse af IT Mundtlig formidling

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 4	Verdenshistorie med fokus på perioden efter 1900
Indhold	<p><i>Carl-Johan u.år. Verden før 1914 – i dansk perspektiv (i-bog). Århus: Systime A/S. Kapitel 9</i></p> <p><i>Bryld, Carl-Johan u.år. Verden efter 1914 – i dansk perspektiv (i-bog). Århus: Systime A/S. Kapitlerne:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - 1 (minus "vestens selvførelstelse", "motiver og virkninger", "industrialiseringen og moderniseringen" og "Danmark i Europa") - 2 - 4 (til og med vejen mod holocaust (inkl. Underafsnit)) - 5 (minus "krigen i Asien") - 6 (minus "blokdeling i Asien") - 8 <p><i>Kilder fra de to grundbøger:</i></p> <p>Verden før 1914, kapitel 9</p> <ul style="list-style-type: none"> • Befolkningstal i Europa og USA 1750-1910 • Jernbanernes udvikling 1840-1900 <p>Verden efter 1914:</p> <p>Kapitel 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • Versaillesfreden <p>Kapitel 4</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inflationen i Tyskland 1914-1939. • Nazistpartiets program 1920 • Hitler om racelæren 1925-27 • Antisemitisk billedbog 1936 <p>Kapitel 5</p> <ul style="list-style-type: none"> • Munchenaftalen om Tjekkoslavakiet, 29. september 1938 <p>Kapitel 6</p> <ul style="list-style-type: none"> • Potsdamaftalen august 1945 • George Kennan om Sovjetunionens politik 1946 • Ambassadør Novikov om USA's politik 27. sep. 1946. <p>Kapitel 8</p> <ul style="list-style-type: none"> • W. W. Rostow om masseforbrug, 1960 <p>Duck and cover - Bert the turtle (1951) Civil defense Film - https://www.youtube.com/watch?v=IKqXu-5jw60</p> <p>Film: Thirteen days (2000)</p> <p>Video om pressekonference ifm. Berlinmurens fald: https://www.youtube.com/watch?v=DTBnOoBEJP0</p>
Omfang	26%
Særlige fokus-punkter	<p>Overblik over europæiske historie fra kort før 1900tallet og frem til vor tid, men med fokus på bl.a.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forandringer i levevilkår, teknologi og produktion. • At være i stand til at redegøre for centrale udviklingslinjer i verdenshi-storien. • redegøre for sammenhænge mellem den lokale, nationale, regionale, eu-ropæiske og globale udvikling • opnå indsigt i samspillet mellem natur, kultur, individ og samfund i et historisk perspektiv • skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige for-andringer • Industrialiseringens betydning for demografiske og økonomiske foran-dringer. • Styreformer. / Globalisering / nationale og internationale konflikter og samarbejdsrelationer / politiske ideologier, herunder ideologiernes kamp i det 20. århundrede • Verdenskrige og verdenskriser i første halvdel af det 20. Århundrede. • Natur, teknologi og produktion i historisk og nutidigt perspektiv. • Styreformer i et historisk og en nutidigt perspektiv. • reflektere over samspillet mellem fortid, nutid og fremtid, samt over mennesket som histo-rieskabt og historieskabende. • anvende metodisk-kritiske tilgange til at udvælge og analysere historisk materiale, herunder eksempler på brug af historie

	<ul style="list-style-type: none"> • opnå indsigt i hvordan historiefaget kan medvirke til at forstå og løse problemer i nutiden • formidle og remediere historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt, og begrunde de formidlingsmæssige valg
Væsentligste arbejdsformer	Skriftligt arbejde / Selvstændigt arbejde Klasseundervisning, Grupperarbejde

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 5	Sydafrika
Indhold	<p>Bryld, Carl-Johan u.år. <i>Verden efter 1914 – i dansk perspektiv</i>. Århus: Systime A/S, kapitel 1 - Følgende afsnit: 1914 imperialismens højdepunkt, -Europas dominans, - Vestens selvforståelse (inkl. Under afsnit), og - Motiver og virkninger</p> <p>Munk, Morten Hillingsø. <i>Afrikas historie - mødet mellem sorte og hvide</i>. Systime. s. 54-58, 107-119.</p> <p>Gunnarson, Gorm (1995). <i>Sydafrikas historie</i>. Gyldendal s. 7-11 + 18-34.</p> <p>John Merriman, Imperialist and boy scouts, https://www.youtube.com/watch?v=sUo3ffE1imo</p> <p>Kilder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Noah, Tevor (2016), <i>Born a crime</i>. s. 3-4, 21-22 • Kilde 2: Foto af Johnny Miller/Millefoto/Rex/Shutterstock. Drone bil-led af Kya Sands/Bloubosrand, Johannesburg - fundet på: https://www.theguardian.com/cities/gallery/2016/jun/23/south-africa-divided-cities-apartheid-photographeddrone d. 18.03.2018. • Gunnarsen, Gorm (1996). Sydafrikas historie. Gyldendals undervisning - kilde 36: Den samlede befolknings økonomiske aktivitet fordelt på områdetyper for året 1985. • Gunnarsen, Gorm (1996). Sydafrikas historie. Gyldendals undervisning - kilde 41: "Aktionsprogrammet", uddrag af politisk udtalelse fra ANC's årsmøde, 17. december. 1949. • Josefsen, Niels-Martin Trier (2015) From Apartheid to Zefside. Lindhardt og Ringhof. "National Anthem of South Africa". • Josefsen, Niels-Martin Trier (2015) From Apartheid to Zefside. Lindhardt og Ringhof. "What life was like in South Africa during apartheid". • Immorality Act (26th March 1927) <p>Supplerende: Film: Mandela - Vejen til frihed, 2013</p>
Omfang	15%
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> • Apartheid • Nationalistpartiet • ANC (Nelson Mandela) • Kolonisering • Vestligt menneskesyn • reflektere over samspillet mellem fortid, nutid og fremtid, samt over mennesket som historieskabt og historieskabende

	<ul style="list-style-type: none"> • opnå indsigt i hvordan historiefaget kan medvirke til at forstå og løse problemer i nutiden • formulere historiske problemstillinger og relatere disse til kursisternes egen tid • formidle og remediere historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt, og begrunde de formidlingsmæssige valg • Kulturmøde
Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejde Selvstændigt arbejde klasseundervisning

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 6	Vikinger i danmarkshistorien og historiebrug
Indhold	<p>Danmarkshistorien.dk: https://danmarkshistorien.dk/perioder/vikingetiden-790-1050/ Samtlige emner i menupunkterne til venstre under vikingetiden</p> <p>Danmarks Radio: ”Historien om Danmark”, afsnit 3 Vikingetiden, https://www.dr.dk/drtv/se/historien-om-danmark -vikingetiden 145565</p> <p>https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/historiebrug/</p> <p>Kilder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ibn Fadlan om vikingernes (ar-rus') skikke, ca. 922 • Nik og Jay. Vi vandt i dag (2012). Nexus - https://www.youtube.com/watch?v=2bijAZDGIb0 • Oehenschläger, Adam. (1819). <i>Der er et yndigt land</i>. • Plakat fra Genforeningen 1920 • Plakat fra DNSAP ved landsstævnet i Slagelse 1938. • Sven Tveskægs erobring af England fra engelsk årbog
Omfang	11%
Særlige fokus-punkter	<ul style="list-style-type: none"> • reflektere over samspillet mellem fortid, nutid og fremtid, samt over mennesket som historieskabt og historieskabende • Vikingetiden • Vikingernes samfund • Det danske riges udbredelse • Historiebrug og formidling • Kulturmøder • anvende metodisk-kritiske tilgange til at udvælge og analysere historisk

Væsentligste arbejdsformer	Selvstændigt arbejde Klasseundervisning Skriftlig formidling grupperarbejde

[Retur til forside](#)

Udover de gennemførte moduler har kursisterne skrevet en historieopgave, i et emne der relaterer sig til modul 1 eller 4.